

ארבעה שידוכים.

על נישואי האבות והאמהות

אברהם ושרה.

'לספוד לשרה ולבכותה'

(1) מדרש תנחומא חיי שרה פרק ד

זש"ה אשת חיל עטרת בעלה (משלי יב) זה אברהם שהיה מקונן על שרה מה כתיב למעלה מן הענין ותמת שרה וגו' התחיל אברהם לבכות עליה ולומר אשת חיל מי ימצא בטח בה לב בעלה (שם לא) אימתי בשעה שאמר לה אמרי נא אחותי את גמלתהו טוב ולא רע כל ימי חייה דרשה צמר ופשתים בין יצחק לישמעאל שאמרה גרש האמה הזאת ואת בנה היתה כאניות סוחר ותוקח האשה בית פרעה ועוד וישלח אבימלך ותקם בעוד לילה אימתי וישכם אברהם בבקר זממה שדה ותקחהו זממה ונטלה שדה המכפלה ושם נקברה שנאמר ואחרי כן קבר אברהם את שרה .

'יצחק ורבקה'

ללכת אל הלא נודע

ספר מי השילוח - פרשת חיי שרה

ויהי חיי שרה, איתא במס' ברכות על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצוא, חד אמר זה אשה וחד אמר זה תורה וחד אמר זה ביה"כ, הנה כל הדברים הנזכרים הם שהאדם נכנס בספק בדבר שאינו בידו ורק צריך להתפלל להש"י שיעזור, חד אמר זה תורה היינו כשעושה איזה מעשה יתפלל לה' שיאיר לו את דרך התורה אם ע"פי דרך התורה מותר לעשות, וחד אמר זו אשה היינו שיהי' הש"י לנוכח תמיד שידע ג"כ עת לעשות לה' הפרו תותרתיך וזהו ענין אשה כמו שנתבאר בפ' בראשית, וח"א זה מיתה כי גם שם נכנס האדם בספק כמו שאמר ר"י שיש לפני שני דרכים, וכדאית' לעולם יבקש אדם עד זבילא בתריא, וח"א זה קבורה כי בקבורה נמצא ג"כ עומק והאדם נכנס בספק כי הוא מפולש לחיי עו"ב כדאיתא במדרש, וח"א זה ביה"כ היינו בושא שיתפלל האדם שלא יצא מפיו דבר שיתבייש בה אח"כ, ואלו החמשה דברים נרמזין כאן בזו הסדרה, תורה מרומז בפ' ואברהם זקן כי זקן זה קנה חכמה, אשה מרומז ברבקה שנשא יצחק, וכן ויוסף אברהם ויקח אשה כי יש בזה עומק גדול מה שהוצרך להוליד אלו התולדות, שאין להם שורש בקדושה אך שיצחק ישלוט על כל אלו הכחות ועל כל יתגדל שמו ית', קבורה מרומז בשרה מיתה בא"א, ביה"כ היא פרשה אחרונה של בני ישמעאל שזה שהוציא אאע"ה מפיו לו ישמעאל יחי' לפניך נחשב לו לדבר בושא כמו דאיתא בזוה"ק:

(2) זוהר חלק א דף קלג/א

ויביאה יצחק האהלה שרה אמו, אמר רבי יוסי, האי קרא קשיא, האהלה, לאהל שרה אמו מבעי ליה, מאי האהלה, דאתהדרת תמן שכינתא, בגין דכל זמנא דשרה קיימא בעלמא שכינתא לא אעדי מינה, ושרגא הוה דליקת מערב שבת לערב שבת, והוה נהיר כל אינון יומי דשבתא, בתר דמיתת כבתה ההיא שרגא, כיון דאתת רבקה אהדרת שכינתא ושרגא אדליקת, שרה אמו, דדמיא לשרה בכל עובדהא. רבי יהודה אמר, כמה דדיוקניה דיצחק הוה כדיוקניה דאברהם, וכל מאן דחמי ליצחק אמר דאברהם, וודאי אברהם הוליד

את יצחק, הכי נמי רבקה דיוקנה ממש הות דיוקנא דשרה, רבי שמעון אמר, מאי שנא דכתיב ביה ביצחק, ויקח את רבקה ותהי לו לאשה ויאהבה, כיון דאמר ותהי לו לאשה, לא ידענא דהוא רחים לה, דהא כל בני עלמא רחמי לנשייהו, מאי שנא ביצחק דכתיב ביה ויאהבה, אלא ודאי אתערותא דרחימו דדכורא לגבי אתתא לאו איהו אלא שמאלא, דכתיב (שיר ב ו) שמאלו תחת לראשי, וחשך ולילה כחד אינון, ושמאלא אתער רחימו תדיר לגבי נוקבא ואחיד בה, ועל דא אע"ג דאברהם (ס"א הוה) רחים לה לשרה, לא כתיב ביה ויאהבה, אלא ביצחק, ואי תימא ויאהב יעקב את רחל, סטרא דיצחק דהוה ביה קעביד ליה. תא חזי אברהם כד חמא לשרה (ס"א לרבקה) הוה מחבק לה ולא יתיר, אבל יצחק דאיהו בעלה אחיד בה, ושוי דרועיה תחות רישה, דכתיב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבני, לבתר אתא יעקב ושמש ערסא, ואוליד תריסר שבטין כלא כדקא יאות ותא חזי אבהן כלהו ברזא חדא

רש"ר הירש פרשת חיי שרה

אף זו תכונה, אשר, ברוך ה', לא ניטשטשה בזרע אברהם ושרה, יצחק ורבקה! ככל שהוסיפה להיות אשתו, כן גדלה אהבתו! כדוגמת נישואין אלה של הבן היהודי הראשון, כן נוסדים הנישואין, רוב הנישואין בישראל, לא על יסוד התשוקה, אלא על פי שיקול התבונה. הורים וקרובים נמלכים בעצמם, אם הצעירים מתאימים זה לזו; משום כך גוברת האהבה, ככל שהם מרבים להתודע זה לזו. אך רוב הנישואין בעולם הלא - יהודי נגמרים על - פי מה שהם קוראים "אהבה", ואין לו לאדם אלא להציץ בתיאורי הנובילות הלקוחים מהחיים, כדי להיוכח מיד, מה רבה שם התהום בין ה"אהבה" שלפני הנישואין לבין זו שלאחריהם, איך הכל אחר - כך תפל וחסר טעם, מה שונה הכל מתיאור הדמיון, וכו'. "אהבה" זו היתה עוורת, ועל כל שעל בעתיד - אכזבה; לא כן הנישואין בישראל, שעליהם הוא אומר: ויקח את רבקה ותהי לו לאשה ויאהבה! שם החתונה איננה שיא הפריחה, אלא השורש לאהבה!

ספר בראשית פרק כד

וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוֹמֵן בְּשׂוּדָה לְפָנֹת עָרֵב וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה גְמֵלִים בָּאִים: (ד) וַתֵּשֶׂא רִבְקָה אֶת עֵינֶיהָ וַתֵּרָא אֶת יִצְחָק וַתִּפֹּל מֵעַל הַגְּמֵל: (ה) וַתֹּאמֶר אֵל הַעֲבָד מִי הָאִישׁ הַלֵּזֶה הַהַלֵּךְ בְּשׂוּדָה לִקְרָאתֵנוּ וַיֹּאמֶר הַעֲבָד הוּא אֲדֹנָי וַתִּסַּח הַצֶּעִיף וַתִּתְּפֹס: (ו) וַיִּסְפָּר הַעֲבָד לְיִצְחָק אֶת כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָשָׂה: (ז) וַיִּבְאֶה יִצְחָק הָאֵהָלָה שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת רִבְקָה וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה וַיִּצְחָק וַיִּנְחֵם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ:

יעקב ורחל.

אהבה

ספר בראשית פרק כט

(י) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת רַחֵל בַּת לָבָן אִחֵי אִמּוֹ וְאֵת צֹאן לָבָן אִחֵי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיִּגְּלֵל אֶת הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וַיִּשֶׁק אֶת צֹאן לָבָן אִחֵי אִמּוֹ:

(יא) וַיִּשֶׁק יַעֲקֹב לְרַחֵל וַיֵּשֶׂא אֶת קְלוֹ וַיִּבְכּוּ:

יעקב ולאה.

לא נודע

ספר בראשית פרק כט

(כה) וַיְהִי בַבֶּקֶר וְהִנֵּה הוּא לֹאָה וַיֹּאמֶר אֵל לָבָן מַה זֹאת עָשִׂיתָ לִי הֲלֹא בְרַחֵל עֲבַדְתִּי עֲמֹף וְלָמָּה רַמִּיתָנִי: